

Hyvinvointialueosasto

11.6.2026

Keski-Suomen hyvinvointialue
Vehkakatu 1
40700 Jyväskylä
kirjaamo@hyvaks.fi

Valtiovarainministeriön päätös Keski-Suomen hyvinvointialueen oikaisuvaatimukseen hyvinvointialueiden vuoden 2026 rahoituksesta annetusta päätöksestä

Asia

Keski-Suomen hyvinvointialue on hakenut hyvinvointialueiden rahoituksesta annetun lain (617/2021), jäljempänä rahoituslaki, 30 §:n nojalla oikaisua hyvinvointialueille maksettavasta vuoden 2026 rahoituksesta 18.12.2025 annettuun valtiovarainministeriön päätökseen (VN/37410/2025).

Oikaisuvaatimuksen mukaan rahoituslaskelmien perusteena käytetyt tiedot ovat olleet merkittävilta osin virheelliset. Keski-Suomen hyvinvointialueelta on puuttunut laskennan perusteena käytetystä vuosien 2022 ja 2023 aineistosta huomattava määrä diagnoositietoja ja yksityisen terveydenhuollon diagnoosit ovat vääristäneet tarvemallin tietopohjaa. Tämän vuoksi Keski-Suomen hyvinvointialueelle myönnetty rahoitus on perustunut merkittävilta osin virheellisiin tietoihin, ja hyvinvointialueelta on jäänyt sen vuoksi saamatta sille kuuluvaa rahoitusta. Päätöstä tulee korjata niin, että rahoituksen määräytymistekijöinä käytettyjen tarvekerrointen laskennasta puuttuneet diagnoositiedot ja yksityisen terveydenhuollon diagnoosien vaikutus otetaan huomioon laskennassa.

Keski-Suomen hyvinvointialue vaatii, että rahoituspäätöstä korjataan siten, rahoituspäätöksen perusteena olleet laskuvirheet korjataan ja rahoituksen taso Keski-Suomen hyvinvointialueelle varainhoitovuodelle 2026 tarkistetaan vastaamaan rahoituslain 1 §:n ja 6 §:n edellytyksiä. Hyvinvointialue vaatii lisäksi, että saamatta jääneelle rahoitukselle on maksettava korkolain (633/1982) 3 §:n 2 momentin mukainen vuotuinen korko sen kuukauden alusta, jona saamatta jäänyt rahoitus olisi tullut maksaa hyvinvointialueelle.

Lausunnot

Valtiovarainministeriö on pyytänyt hyvinvointialueiden vuoden 2026 rahoituksesta tekemistä oikaisuvaatimuksista lausunnot sosiaali- ja terveysministeriöltä ja

Terveysten ja hyvinvoinnin laitokselta (THL). Lausunnot on toimitettu kaikille oikaisuvaatimuksen tehneille hyvinvointialueille ja annettu mahdollisuus ottaa niihin kantaa.

Keski-Suomen hyvinvointialue on toimittanut asiasta lausuman 28.5.2026, jossa hyvinvointialue korostaa hallintolain 31 §:n mukaista vaatimusta asian riittävästä selvittämisestä. Lisäksi hyvinvointialueen mukaan asian arvioinnissa tulee ottaa huomioon hallintolain (434/2003) 6 §:ssä säädetyt hallinnon oikeusperiaatteet, sekä hallintolain 50 §:n mukaisen asiavirheen korjaamisen edellytykset.

Perustelut

Tarveperusteisen rahoituksen määräytyminen

Rahoituslain 14 §:n 3 momentin mukaan hyvinvointialueiden sosiaali- ja terveydenhuollon rahoituksen perusteena olevia palvelutarvekertoimia määriteltäessä käytetään terveyden-, vanhusten- ja sosiaalihuollon sairauksiin ja sosioekonomisiin tekijöihin perustuvista tarvetekijöistä Digi- ja väestötietoviraston, Eläketurvakeskuksen, Kansaneläkelaitoksen, Terveysten ja hyvinvoinnin laitoksen ja Tilastokeskuksen tietoja. Tarvetekijöistä ja niiden painokertoimista säädetään rahoituslain liitteessä. Tarvekerroin lasketaan varainhoitovuotta edeltänyttä vuotta edeltäneen vuoden ja tätä edeltäneen vuoden tietojen perusteella laskettujen tarvekertoimien keskiarvona. Jos tietoja mainituilta vuosilta ei ole käytettävissä, kertoimen määrittelyssä käytetään uusimpia käytettävissä olevia tietoja.

Kaikkien edellä mainittujen tarvekertoimien pohjatietojen perusteella THL laskee vuosittain aluekohtaiset tarvekertoimet, jotka ovat hyvinvointialueiden yleiskatteisen rahoituksen perusteena. Keskeisessä asemassa tarvekertoimien määrittelyssä ovat THL:n ylläpitämässä hoitoilmoitusrekistereissä olevat diagnoositiedot, joiden toimittamisesta rekisteriin vastaavat muun ohella hyvinvointialueet. Vuonna 2026 rahoitus on määräytynyt rahoituslain edellä mainitun sääntelyn perusteella vuosien 2022 ja 2023 tietojen perusteella laskettujen alueellisten tarvekertoimien keskiarvon perusteella.

Yksityisten terveydenhuollon diagnoosien vaikutuksista

Keski-Suomen hyvinvointialueen mukaan yksityisten diagnoosien sisällyttäminen tarvekertoimien laskentaan olisi tehty vastoin nykyisen mallin tarvetekijöiden määrittelyä. Tietojen käytöstä ei ole informoitu hyvinvointialueita riittävästi. Kyseisten yksityisen terveydenhuollon diagnoosien vaikutus hyvinvointialueen rahoitukseen on ollut hyvinvointialueen mukaan lausunnoilla olleen hallituksen esityksen luonnoksen perusteella vuoden 2026 tasolla arvioituna ollut -7 902 414 euroa.

Valtiovarainministeriö toteaa, että voimassa olevan rahoituslain mukaan myös yksityisestä terveydenhuollosta hoitoilmoitusrekisteriin toimitetut diagnoosiotiedot otetaan mukaan rahoituksen perusteena. Hyvinvointialueen mainitsema yksityisen sektorin diagnoosien rajaamista koskeva hallituksen esitys on annettu eduskunnan käsiteltäväksi kevätistuntokaudella 2026 (HE 76/2026). Lakimuutokset tulisivat voimaan vuoden 2027 alusta. Esityksessä ehdotetaan muun ohella lakisääteistä päivitystä rahoituslain 14 §:ssä ja lain liitteessä säädettyihin sosiaali- ja terveydenhuollon tarvetekijöihin, mikä rajoittaisi yksityisen terveydenhuollon diagnoosien huomioimista rahoituksessa jatkossa.

Keski-Suomen hyvinvointialueen viittaamassa hallituksen esityksessä nykytilan arvioinnissa (s. 13) esitetään vuoden 2026 rahoituksen tasossa vaikutusarviolaskelma siitä, mitä yksityisten diagnoosien täysimääräinen huomioon ottaminen tai toisaalta osittainen rajaaminen vaikuttaisi aluekohtaiseen rahoitukseen. Koska vuoden 2027 rahoituksen perusteena olevat, vuoden 2024 diagnoosiotietoihin perustuvat tarvekertoimet saatiin THL:ltä vasta maaliskuussa 2026, olivat esitysluonnoksessa lausuntokierroksella esitetyt vaikutusarviot vielä vuoden 2026 rahoituksen tasolla. Laskelma ei kuitenkaan perustunut voimassa olevan lain mukaiseen tarvemalliin, vaan siinä oli otettu jo huomioon esimerkiksi vuodesta 2027 päivitettäväksi ehdotetun uuden tarvemallin mukaiset tarvetekijät regressiokertoimineen. Laskelma ei siten kuvaa yksityisten diagnoosien vaikutusta rahoitukseen voimassa olevan lain mukaisesti.

Valtiovarainministeriö korostaa, että lakimuutokset koskisivat rahoitusta vuodesta 2027. Ehdotuksella ei siten ole vaikutusta siihen, onko päätös Keski-Suomen hyvinvointialueen rahoituksesta vuodelle 2026 lainmukainen.

Diagnoositietojen toimittamisesta

Keski-Suomen hyvinvointialue korostaa oikaisuvaatimuksessaan eri tavoin sitä, että hyvinvointialueiden tarvekertoimien taustalla olevissa aineistossa on puutteellisuksia ja laskuvirheitä, jotka vaikuttavat suoraan hyvinvointialueen rahoitukseen. Keski-Suomen hyvinvointialueen mukaan kyse on jo vuosia jatkuneesta käytänteestä, joka perustuu eri potilastietojärjestelmien erilaisiin automatisoituihin kirjaamiskäytänteisiin ja tiedonvälitystapoihin. Samalla puutteellisen viranomaisvalvonnan vuoksi datan luotettavuuteen liittyviin ongelmiin hyvinvointialueiden välillä ei vuosien aikana ole puututtu. Lisäksi hyvinvointialue toteaa, että osa alueista on rikastanut THL:lle toimittamia aineistojaan, mutta hyvinvointialueen omista pitkäaikaisdiagnooseista puuttuu edelleen mukaan suuri määrä diagnooseja.

Valtiovarainministeriö toteaa, että THL päättää niistä tavoista, joita hyvinvointialueiden tulee noudattaa tietojen toimittamisessa. Terveysten ja hyvinvoinnin laitoksesta annetun lain (668/2008) 5 c §:n 1 momentin mukaan rekisterinpitäjällä, jonka rekisteritietoja 5 §:n 1 momentissa tarkoitettu Terveysten ja hyvinvoinnin laitoksen tiedonsaantioikeus koskee, on velvollisuus luovuttaa laitokselle 5 §:ssä tarkoitettut tiedot laitoksen päätöksen mukaisesti. Mainitun pykälän 2 momentin mukaan Terveysten ja hyvinvoinnin laitos päättää 1 momentissa tarkoitettun tiedonantovelvollisuuden perusteella toteutettavista uusista tiedonkeruista sekä tiedonkeruiden laajentamisesta, niiden antamisesta noudatettavista määräajoista ja menettelytavoista sekä tiedonantajille toimitettavista palautetiedoista.

Oikaisuvaatimuksessa kyseessä oleva vuosien 2022 ja 2023 diagnoositietojen kerääminen hoitoilmoitusrekisteriin ei kuitenkaan ole mainitussa 2 momentissa tarkoitettu uusi tiedonkeruu, jota koskisi nimenomainen velvollisuus valituskelpoisen hallintopäätöksen tekemisestä. THL on kerännyt terveydenhuollon hoitoilmoitustietoja jo ennen mainitun sääntelyn voimaantuloa terveydenhuollon valtakunnallisista henkilörekistereistä annetun lain (556/1989) ja asetuksen (774/1989) nojalla. THL on siten voinut tältä osin päättää tietojen toimittamisen vuosittaisesta määräajasta vapaamuotoisemmin, ilman erillisen valituskelpoisen hallintopäätöksen tekemistä. Tarvekertoimen laskemisen eri työvaiheet, mukaan lukien tietojen poimiminen laskentaa varten eri rekistereistä, ovat luonteeltaan sellaista tosiasiallista hallintotoimintaa, josta ei tule tehdä hallintopäätöksiä. THL:n 11.5.2026 toimittamassa selvityksessä kerrotaan, että Varsinais-Suomen toimittamat tiedot on toimitettu ohjeiden mukaisesti ennen niin kutsuttu jäädytyspäivämäärää.

Valtiovarainministeriö korostaa, että vastuu tietojen toimittamisesta THL:lle ja niiden oikeellisuudesta on hyvinvointialueilla – myös silloin, kun ne käyttävät tietojen toimittamiseen alihankkijaa, kuten tietojärjestelmätoimittajaa. Hyvinvointialueet julkisina toimijoina toimivat asiassa virkavastuulla. Hyvinvointialueilla on lisäksi velvollisuus toimittaa virheellisten tietojen tilalle uudet tiedot.

Valtiovarainministeriö katsoo, että THL:n tulee toiminnassaan noudattaa voimassa olevaa lainsäädäntöä kuten hallintolain 6 §:ssä säädettyjä hallinnon oikeusperiaatteita, joiden mukaan viranomaisen on kohdeltava hallinnossa asioivia tasapuolisesti ja viranomaisen toimien on oltava puolueettomia. Valtiovarainministeriön saaman selvityksen mukaan THL on noudattanut asiassa voimassa olevaa lainsäädäntöä ja rahoituksen perusteena olevat tarvekertoimet on laskettu hyvinvointialueiden rahoituksesta annetun lain mukaisesti. Täten perustetta Keski-Suomen hyvinvointialueen vuoden 2026 rahoitusta koskevan päätöksen muuttamiselle ei ole.

Rahoitusperiaatteesta ja rahoituspäätöksen lainmukaisuudesta

Keski-Suomen hyvinvointialue katsoo oikaisuvaatimuksessaan, että hyvinvointialueet on tosiasiallisesti asetettu eri asemaan riippuen alueella käytössä olevasta tietojärjestelmästä. Tämän vuoksi osa alueista on saanut perusteetonta etua, mikä rikkoo hallintolain 6 §:ssä säädettyjä oikeusperiaatteita kuten yhdenvertaisuutta, objektiviteettiperiaatetta ja rahoituslain rahoitusperiaatetta. Lisäksi hyvinvointialue huomauttaa, että valtiovarainministeriön päätöksellä ja alueelta saamatta jääneellä rahoituksella on suuri merkitys myös hyvinvointialueen itsehallinnon ja toimivallan suhteen, sillä valtiovarainministeriö on 17.6.2025 päättänyt käynnistää hyvinvointialueiden arviointimenettelyn Keski-Suomen hyvinvointialueella.

Hyvinvointialueiden rahoitus lasketaan rahoituslaissa säädettyjen tietojen perusteella sellaisena kuin kulloinkin huomioon otettavan vuoden mukaiset tiedot ovat laissa mainituissa tietolähteissä. Mahdollisia kunkin tietolähteen tietojen toimittamiseen sovellettavien määräaikojen jälkeen rekisteritietoihin korjattuja virheitä tai tietojen täydennyksiä ei enää oteta huomioon rahoituksessa. Toisin sanoen, rahoituslaskelma on rahoituslain mukainen, jos se vastaa rahoituslain 14 §:n 3 momentissa säädetyn ajankohdan mukaisia rekisteritietoja. Valtiovarainministeriö myöntää rahoituslain 25 §:n 1 momentin mukaisesti hyvinvointialueelle valtion rahoituksen hakemuksetta varainhoitovuotta edeltävän vuoden loppuun mennessä. Rahoituspäätöksessä käytettävät laskelmat julkaistaan valtiovarainministeriön verkkosivuilla.

Valtiovarainministeriö korostaa, että edellä mainittu sääntely ei anna valtiovarainministeriölle harkintavaltaa rahoituksen määräytymisen suhteen. Hallinnon lainalaisuusperiaate (perustuslain 2 §) edellyttää, että viranomaisen toiminta perustuu lakiin. Oikaisuvaatimuksessa mainitut hallinto-oikeudelliset periaatteet ovat harkintavallan rajoitusperiaatteita, jotka ohjaavat viranomaisen toimintaa lain salliman harkintavallan sisällä, mutta ne eivät anna oikeutta poiketa laista.

Valtiovarainministeriöllä ei ole oikeutta jättää yksittäistä rahoituslain säännöstä soveltamatta edes siinä tilanteessa, että se katsoisi käsiteltävänä olevassa asiassa lain säännöksen soveltamisen olevan ilmeisessä ristiriidassa perustuslain kanssa. Perustuslain 106 §:n mukaisesti tällainen oikeus on vain tuomioistuimilla. Valtiovarainministeriön näkemyksen mukaan sillä ei siten ole rahoituslain mukaisesti mahdollisuutta päättää hyvinvointialueiden vuoden 2026 rahoituksesta muutoin kuin vuosien 2022 ja 2023 hoitoilmoitusrekisteritietojen perusteella. Poikkeaminen rahoituslain vaatimuksista edellyttäisi, että asiasta olisi nimenomaisesti säädetty. Esimerkiksi erillissääntelyn perusteella rahoituslaissa

säädetyt tietopohjan tiedoista voitiin poiketa vuoden 2024 hyvinvointialueiden rahoituksen osalta, kun tuolloin hyvinvointialueiden rahoituksen perusteena olleita kuntien tilinpäätöstietoja oikaistiin ja niissä havaittuja virheitä korjattiin rahoituslain mukaiseen rahoituksen siirtolaskelmaan, poiketen kuntien Valtiokonttorille määräaikaan mennessä toimittamista tilinpäätöstiedoista (30.6.2023 voimaan tulleet valtioneuvoston asetukset hyvinvointialueiden rahoituksesta annetun valtioneuvoston asetuksen 5 §:n muuttamisesta (886/2023) ja kunnan peruspalvelujen valtionosuudesta annetun valtioneuvoston asetuksen 7 §:n muuttamisesta (885/2023).

Valtiovarainministeriö toteaa, että hyvinvointialueiden valtion rahoitus jaetaan hyvinvointialueille rahoituslain laskennallisten määräytymistekijöiden mukaan, joista euromääräisesti merkittävin on sosiaali- ja terveydenhuollon palvelutarpeeseen perustuva tekijä. Määräytymistekijät on pyritty laissa säätämään siten, että niissä mahdollisimman hyvin otettaisiin huomioon myös palvelutarpeiden eroista ja alueellisista olosuhteista alueilla aiheutuvat palvelujen järjestämisen kustannukset. Rahoitusmallissa yksittäisen hyvinvointialueen asukkaiden perusoikeuksien toteutuminen turvataan kuitenkin aina viime kädessä rahoituslain 11 §:n mukaisella lisärahoituksella. Mainitun säännöksen mukaan alueelle on myönnettävä lisärahoitusta tilanteessa, jossa valtion rahoituksen taso muutoin vaarantaisi alueen asukkaiden säännöksessä mainittujen perusoikeuksien toteutumisen.

Rahoituslain 27 §:ssä säädetään saamatta jääneen etuuden suorittamisesta. Pykälää sovelletaan sen 1 momentin sanamuodon mukaisesti kuitenkin ainoastaan tilanteessa, jossa hyvinvointialueella on jäänyt saamatta rahoitusta, joka lain mukaan olisi sille kuulunut. Lisäksi rahoituslain 26 a §:ssä säädetään laskuvirheen korjaamisesta. Mainittu sääntely ei oikeuta valtiovarainministeriötä poikkeamaan rahoituslaskelmissa rahoituslaissa säädetyistä tietopohjasta, joka perustuu rekisterissä oleviin tietoihin. Kyseessä on poikkeus hallintolain 50 §:ssä säädettyihin virheen korjaamisen edellytyksiin.

Nyt kyseessä olevassa tilanteessa rahoituspäätös on rahoituslain mukainen, koska se perustuu niihin tietoihin, jotka voimassa olevan rahoituslain mukaan vuonna 2026 on tullut ottaa rahoituksen perusteeksi. Keski-Suomen hyvinvointialueelle ei siten ole jäänyt säännöksessä tarkoitettusti saamatta rahoitusta eikä päätöksessä ole korjaamista edellyttävää virhettä.

Valtiovarainministeriön toimivallasta ja rahoitusmallin kehittämisestä

Valtiovarainministeriö vastaa hyvinvointialueiden rahoitusta koskevasta lainsäädännöstä, rahoitusmallin kehittämisestä sekä rahoituksen toimeenpanosta.

Rahoitusmallin käytännön toimivuutta seurataan valtiovarainministeriössä oikeuskanslerin ja perustuslakivaliokunnan edellyttämällä tavalla (PeVL 17/2021, s. 23, kohta 96). Valtiovarainministeriö, sosiaali- ja terveysministeriö, THL sekä hyvinvointialueet ovat pyrkineet aktiivisesti löytämään ratkaisuja tarvekertoimien tietopohjassa havaittuihin ongelmiin ja yhteistyötä on tiivistetty. THL on esimerkiksi selkeyttänyt raportointiaan hyvinvointialuekohtaisista diagnoosimääristä ja hyvinvointialueille on avattu THL:lle toimitettujen tietojen tarkistusmahdollisuus. Tietotoimitusten oikeellisuuteen on kiinnitetty huomiota myös syksyllä 2025 hyvinvointialueiden kanssa käydyissä ohjausneuvotteluissa, joissa kaikille hyvinvointialueille annettiin tietotoimitusten korjaamista koskeva toimenpidesuositus.

Valtiovarainministeriö on asettanut marraskuussa 2025 sosiaali- ja terveydenhuollon palvelutarvekertoimen tietopohjan kehittämistä varten sote-tarvemallin kehittämisen ja ylläpidon ohjaus- ja asiantuntijaryhmät. Kunta- ja alueministeri asetti marraskuussa 2025 selvityshenkilöt selvittämään hyvinvointialueiden diagnoosikäytäntöjen vaihtelevuuden syitä, THL:n ohjeistuksia, rekistereiden toimivuutta ja tietovirtojen eheyttä. Selvityshenkilöiden esittämiä toimenpidesuosituksia ja niihin tarvittavia täydennyksiä on käsitelty yhdessä VM:n, STM:n ja THL:n kanssa ja tämän pohjalta THL valmistelee suunnitelmaa jatkotoimenpiteistä.

Edellä mainitussa, parhaillaan eduskunnan käsiteltävänä olevassa hallituksen esityksessä ehdotetaan muiden tarvemallin päivitysten ohella myös tietopohjassa havaittujen virheiden korjaamista koskevan sääntelyn täydentämistä rahoituslakiin. Sääntely koskisi THL:n tehtävää tarkistaa kunkin vuoden palvelutarvekertoimien laskemisen yhteydessä tietopohjan luotettavuutta sekä oikeutta korjata laskentaa varten poimituissa rekisteritiedoissa havaittuja selviä virheitä (rahoituslain 14 § 3 mom.). Lisäksi valtiovarainministeriö voisi korjata rahoituslaskelmiin ja rahoituspäätöksiin sellaisia selviä rekisteritietojen virheitä, joilla olisi merkittävä vaikutus yhden tai useamman alueen rahoitukseen (26 a § uusi 2 mom.).

Ehdotettu sääntely mahdollistaisi osaltaan sen, että valtiovarainministeriö voisi rahoitusta koskevassa päätöksenteossaan nykyistä paremmin puuttua erityisesti oikaisuvaatimuksessakin mainittuihin tietopohjassa havaittuihin yksittäisiin virheisiin. Ehdotetun sääntelyn lähtökohtana on, että hyvinvointialueiden rahoitukseen vaikuttavat merkittävät virheet voitaisiin aina korjata rahoituslaskelmissa ja rahoituspäätöksissä, jopa rahoituspäätösten jo tultua lainvoimaisiksi. Tämä turvaisi rahoituksen oikeudenmukaista jakautumista hyvinvointialueiden välillä. Merkitykseltään vähäisten virheiden osalta sen sijaan on perusteltua painottaa rahoituspäätöksen pysyvyyttä. Ehdotetun rahoituslain

sääntelyn on tarkoitus tulla voimaan siten, että sitä sovellettaisiin vuoden 2027 rahoituksesta lukien.

Valtiovarainministeriön toteaa lopuksi, että valtiovarainministeriön näkemyksen mukaan Keski-Suomen hyvinvointialue tuo oikaisuvaatimuksessaan esille sellaisia näkökohtia, jotka ovat relevantteja rahoitusmalliin sisältyvän tarvemallin ja sen pohjana olevan tietopohjan luotettavuuden jatkokehittämisessä. Valtiovarainministeriö korostaa kuitenkin, että sen tulee päättää hyvinvointialueiden rahoituksesta kulloinkin voimassa olevan lainsäädännön mukaisesti.

Päätös

Keski-Suomen hyvinvointialueen oikaisuvaatimus valtiovarainministeriön päätöksestä 18.12.2025 (VN/ VN/37410/2025) hyvinvointialueille maksettavasta vuoden 2026 rahoituksesta hylätään, koska päätös on tehty hyvinvointialueiden rahoituksesta annetun lain (617/2021) mukaisesti.

Osastopäällikkö, ylijohaja

Ville-Veikko Ahonen

Erityisasiantuntija

Mikko Herzig

Liite

Valitusosoitus

LIITE

Valitusosoitus

Valitusviranomainen

Tähän päätökseen tyytymätön saa hakea siihen muutosta Hämeenlinnan hallinto-oikeudelta kirjallisella valituksella. Valituskirjelmä osoitetaan valitusviranomaiselle ja se on toimitettava valitusajassa hallinto-oikeuden kirjaamoon.

Valitusaika

Valitus on tehtävä 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista. Valitusaikaa laskettaessa tiedoksisaantipäivää ei oteta lukuun. Jos valitusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, lauantai, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, jouluaatto tai juhannusaatto, valitusaika jatkuu vielä seuraavana arkipäivänä.

Tiedoksisaantipäivän osoittaa tiedoksianto- tai saantitodistus. Milloin kysymyksessä on sijaistiedoksianto, päätös katsotaan saadun tiedoksi, ellei muuta näytetä, kolmantena päivänä tiedoksianto- tai saantitodistuksen osoittamasta päivästä. Virkakirjeen katsotaan tulleen viranomaisen tietoon saapumispäivänään.

Valituksen sisältö

Valituskirjelmässä on ilmoitettava

- valittajan nimi ja kotikunta
- päätös, johon haetaan muutosta, miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta, mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi ja millä perusteilla muutosta vaaditaan
- postiosoite ja puhelinnumero, joihin asiaa koskevat ilmoitukset valittajalle voidaan toimittaa.

Jos valittajan puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä tai jos valituksen laatijana on joku muu henkilö, valituskirjelmässä on ilmoitettava myös tämän nimi ja kotikunta.

Valittajan, laillisen edustajan tai asiamiehen on allekirjoitettava valituskirjelmä.

Valituksen liitteet

Valituskirjelmään on liitettävä

- päätös, johon muutosta haetaan, alkuperäisenä tai jäljennöksenä
- todistus siitä, minä päivänä päätös on annettu tiedoksi, tai muu selvitys valitusajan alkamisajankohdasta
- asiamiehen valtakirja
- asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle.

Valituskirjelmän toimittaminen perille

Valituskirjelmän voi viedä valittaja itse tai hänen valtuuttamansa asiamies. Sen voi omalla vastuullaan lähettää myös postitse tai toimittaa lähetin välityksellä. Postiin valituskirjelmä on jätettävä niin ajoissa, että se ehtii perille valitusajan viimeisenä päivänä ennen aukioloajan päättymistä. Hallinto-oikeuden kirjaamon aukioloaika on kello 8.00 - 16.15.

Valittajalta peritään hallinto-oikeudessa oikeudenkäyntimaksu 310 euroa. Tuomioistuinmaksulaissa (1455/2015) on erikseen säädetty eräistä tapauksista, joissa maksua ei peritä.

Hallinto-oikeuden yhteystiedot:

postiosoite	Raatihuoneenkatu 1, 13100 Hämeenlinna
käyntiosoite	Arvi Kariston katu 5
puhelin (as.palvelu/kirjaamo)	029 56 42210
sähköposti	hameenlinna.hao(at)oikeus.fi (korvaa at-merkintä @-merkillä)
faksi	029 56 42269

VN/37410/2025-VM-25

Seuraavat henkilöt ovat allekirjoittaneet tämän asiakirjan sähköisesti /

Följande personer har undertecknat denna handling elektroniskt /

This document has been signed electronically by the following persons: